

Glosy a aktuality.

Ústředí československých právníků konalo dne 10. února 1937 v budově Právnické fakulty v Praze valnou hromadu, která byla velmi čteně navštívena. Na této valné hromadě byl jednohlasně opětovně za předsedu zvolen děkan Právnické fakulty university Karlovy v Praze univ. prof. JUDr. Václav Hora. Místopředsedy byli zvoleni: náměstek prokurátora JUDr. Stanislav Čáslavský, president Advokátní komory v Praze JUDr. Antonín Klouda, president Notářské komory JUDr. Jaroslav Ponec, ministr m. sl. JUDr. Václav Schuster a ministerský rada JUDr. Ota Kučera. Vyvrcholením valné hromady byla přednáška senátního presidenta Nejvyššího soudu v. v. Václava Cíchy »Poměr občanstva k soudům a úřadům jako nositelům veřejné moci (čím živena a oslabována je důvěra v ně).« Pochopení odborné veřejnosti pro myšlenku Ústředí československých právníků jest patrno z té skutečnosti, že v posledním správním roce 1936 počet členů se zdvojnásobil a jmění Ústředí značněji vzrostlo.

Platí tříletá promlčecí lhůta také pro nárok podle § 1042 obč. zák.?

Vzhledem k tomu, že případ není tak řídký, bylo by lze očekávat, že tato otázka jest nepochybnou a judikatura konstantní, avšak není tomu ve skutečnosti tak.

Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí z 23. VI. 1931, č. j. R II 172/31, č. 10.899 sb. n. s. nalezl, že pod § 1489 obč. zák. nespadá pohledávka nákladu, vynaloženého za jiného, a proto také, že takovýto žalobní nárok nepodléhá promlčení podle § 1489 obč. zák. Tento co do své všeobecné formulace nesprávný názor byl opraven

teprve v rozhodnutí ze dne 6. XII. 1934, Rv I 246/33, č. 14.009 sb. n. s., v němž se praví, že sice nárok opřený o důvod § 1042 obč. zák. se pravidelně promlčuje ve 30ti leté lhůtě podle § 1479 obč. zák., avšak jen tehdy, nestanoví-li zákon pro jistý druh těchto závazků jinou promlčecí lhůtu.

Důsledně proto také již Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 7. IV. 1936, Rv II 220/36, č. 15.113 sb. n. s., nalezl právem, že tříletá promlčecí lhůta podle § 1486, č. 3 obč. zák. platí také pro ošetrovatele a poskytovatele výživy na náhradu nákladů ošetrovacích a vyživovacích podle § 1042 obč. zák. vznesený proti osobě povinné podle zákona k ošetrování nebo výživě.

V tomto rozhodnutí Nejvyšší soud výslovně uvádí: »Na judikát č. 81 ze 17. XII. 1873, Gl. U. 5177 nelze se odvolávat, poněvadž nové znění § 1486, č. 3 obč. zák. bylo stanoveno 3. dílčí novelou z roku 1916, čímž nastala změna v právu před tím platném.«

Bylo by také nejen v pravdě nepřiměřeným, ale i násilným výkladem zákona, aby hlavní, primární nárok se promlčoval, jak tomu je, ve lhůtě 3leté, a nárok regresní, odvozený, subsidiární až ve lhůtě 30leté (na což také rozhodnutí č. 15.113 případně poukazuje). Jest proto nepochopitelné rozhodnutí z 23. VI. 1936, č. Rv III 319/36, č. 15.320 sb. n. s., v němž názory, vyslovené v citovaných rozhodnutích č. 14.009 a 15.113 v pravém slova smyslu se staví na hlavu a nalézají se právem, že náhradní nárok, plynoucí z § 1042 obč. zák. nepodléhá tříleté promlčecí době, v níž se řádné vyživovací příspěvky promlčují, ale jen 30ti leté-

mu řádnému promlčení podle § 1479 obč. zák., a dovolává-li se k odůvodnění tohoto svého stanoviska Nejvyšší soud právě rozhodnutí ze dne 17. XII. 1873, č. 5177, kniha judikátů č. 81, které v rozhodnutí č. 15.113 Sb. z. a n. bylo prohlášeno vzhledem k ustanovení třetí dílčí novely za nyní již bezvýznamné.*)

Adolf Kocna.

Zasílání neobjednaných knih a časopisů.

Poslanec G. Stangl a druhové interpeleovali ministra spravedlnosti o nešvaru, který se u nás zahnízdil, že rozličné firmy podle libovolných seznamů adres zasílají tiskopisy, které nebyly objednány. Příjemci považují často tiskopisy tyto za bezcenný reklamní materiál a buď je vracejí nebo zahazují. Velmi často se stává, že zasílatelé teprve po mnoha měsících upomínají příjemce neobjednaných tiskopisů a někdy je i žalují. O takových sporech rozhodují okresní soudy neodvolatelně v bagatelním řízení, a proto si rozhodnutí okresních soudů vzájemně odporují.

Žádosti interpelantů, aby plenární senát nejvyššího soudu vydal ve veřejném zájmu o těchto otázkách zásadní rozhodnutí, nevyhovělo ministerstvo spravedlnosti a poukázalo k tomu, že řešení dotčených právních otázek je podmíněno okolnostmi případu, a že se proto nedoporučuje vyvolati posudek nejvyššího soudu, který by svým generelním obsahem mohl vyvolati nedorozumění.

Přesto je záhodno upozorniti na

*) Avšak i v literatuře jest nesprávně vykládáno, že platí i v takových případech promlčení vždy třicetileté (Sedláček, Komentář k čl. obč. z., I., str. 856, č. 9). Bylo-li by to správné, pak by oklikou přes § 1042 obč. zák. bylo možno jakoukoli kratší promlčecí lhůtu obejít, poněvadž konec konců vždy si musí oprávněný subjekt opatřiti náklad jinde, nedostane-li včas splnění od závazaného. — Pozn. redakce.

stanovisko literatury a judikatury v těchto otázkách.

a) Hermann-Otavský ve výkladu k čl. 323 obch. zák. svého komentovaného vydání Obchodního zákoníka odmítá názor v praxi obchodního života se někdy uplatňující, že oferent by mohl způsobem prooblata závazným určení způsob akceptačního projevu, resp. prohlásiti, že určité jednání nebo zachování se, dokonce třeba i jen pasivní, bude pokládati za akceptaci. Sem náleží též prohlášení v časopisech bez objednávky zasílaných, že adresát stává se nevrácením sešitů, jednoho nebo více, odběratelem. O sobě jsou prohlášení taková právně bezvýznamná; zejména nezakládají ani závazku adresátova opatření vrácení zaslaného objektu ani povinnosti zásilku opatrovati před škodou; příjemce zásilky ručí jen ex delicto, při čemž bříme důkazní jest arci na odesílateli. Ovšem není vyloučeno, že by mohlo přijetí reální nabídky býti vůči adresátu jejímu prokázáno zejména tím, že objektem zaslaným disponoval tak, že jest tím objektivně projevena vůle nabídku přijmouti, tak na př., když knihu na ukázkou zaslanou rozřeže, v ní poznámky činí atd.; momenty této konklusi svědčící musí však býti prokázány tím, kdo z nich nárok dovozuje.

Sedláček (Obligační právo, Brno 1923, str. 14) vyložil, že může dojít k uzavření smlouvy z vůle nabízečovy, učiní-li nabídku s tím, že smlouva stane se skutkem, když oblat nabídku přijme, aniž musí oferentovi odpověděti na ofertu. Zpravidla se děje tak tím způsobem, že oferent nejen nabízí uzavření smlouvy, ale i nabídne též svoje plnění; sem spadají zásilky časopisů s poznámkou »kdo nezašle číslo zpět, bude považován za odběratele« atp. Oblat nemá ovšem povinnost odpověděti, ale přijme-li, přichází smlou-